

Justiitsministeerium
Tõnismägi 5a
15191 Tallinn

Teie 29.06.2007.a nr 2-1-01/6620-114

Meie 13.07.2007.a nr 1-9/98

Arvamuse andmine kohtute seaduse muutmise seaduse eelnõu kohta

Justiitsministeerium on ette valmistanud kohtute seaduse muutmise seaduse eelnõu, mis on saadetud kooskõlastusringile. Kahetsusväärset Eesti Advokatuurile eelnõud arvamuse andmiseks eelnevalt ei saadetud, kuid advokatuur peab vajalikuks esitada oma arvamus eelnõu kohta, mis puudutab oluliselt advokaatide kutsetegevust.

Eelnõu seletuskirjas on kajastatud lisakulutused kohtusüsteemile ja prokuratuurile, kuid analüüsida tuleb ka muudatuse mõju advokaatidele ja õigusabi vajavatele kodanikele. Eelnõust ei nähtu kuidas kavatakse lahendada õigusabi kättesaadavuse küsimus ja sellega kaasnevate täiendavate kulutuste hüvitamine õigusabi osutavale isikule.

Kavandatava seaduse muudatuse alusel suurenevad teatud piirkonnas märkimisväärset õigusabi, sh riigi õigusabi kulud. Seda küsimust ei ole eelnõu ettevalmistamisel arvestatud. Seetõttu on lisaks eeltoodud küsimustele kindlasti vajalik riigi õigusabi tasu määruks vastavate muudatuste tegemine. Nimetatud muudatused peavad tagama advokaadi täiendava ajakulu ja sõidukulude õiglase kompenseerimise.

Samuti tuleks arvestada seda, et Viru Ringkonnakohtu asukohta Jõhvis on plaanitud Viru Vangla, mis ühendab endas vanglat ja arestimaja ning peaks plaanide kohaselt valmima 2008. aastal. Kokku tuleb Viru Vanglasse 1000 kohta kinnipeetavatele (1–2 kinnipeetavat kambris), lisaks 75-kohaline avavangla ja 150-kohaline arestimaja.

Vahistamise vajalikkuse ja põhjendatuse küsimusi arutatakse esimese astme ja teise astme kohtutes. Seega kõik Viru vanglat puudutavad määruskaebused arutatakse samuti Tartus. Määruskaebuste läbivaatamine toimub praktikas ringkonnakohtute poolt 10-30 minuti jooksul. Seega transpordile kuluv aeg on ebaproportsionaalselt suur.

Lisaks kulutustele (sh ajakulu) tuleks põhjalikumalt analüüsida ka eelnõu mõju igapäevase õigusele pöörduda kohtusse. Põhiseaduse § 15 kohaselt on igapäevase õiguse pöörduda oma õiguste ja vabaduste rikkumise korral kohtusse ning selle õiguse realiseerimine peab võimalik olema mõistlike kulutuste ja jõupingutustega..

Lähtudes eeltoodust leiab Eesti advokatuur, et olemasoleval kujul eelnõuga kavandatavat põhimõtteline muudatus (Viru Ringkonnakohtu ühendamine Tartu Ringkonnakohtuga) ei ole piisavalt ning igakülgsest analüüsitud. Seetõttu leiame, et eelnõu edasise menetlemise käigus on vajalik ja eesmärgipärane seadusandja poolt eelnõuga seotud küsimuste selgitamine Eesti Advokatuurile ja viimase seisukohtade ärakuulamine.

Lugupidamisega

Aivar Pilv
Esimees

Marin Vallikivi 6 979 253
marin.vallikivi@advokatuur.ee